

Lisa 3 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISE MÕJU KESKKONNALE

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse ptk 1 § 2¹ kohaselt on keskkonnamõju (kavandatava) tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Lisaks eelpool esitatud keskkonnamõju jaotusele võib kaasuva mõju jagada omakorda kolmeks:

- keemiline - jäätmete kogumisel ja ladestamisel tekkivate lagunemisgaaside emissioon sise- ja välisõhku, prügilagaasid, jäätmete põletamisel tekkiv suits ja selles sisalduvad gaasid, jäätmete laadimisel ja veol tekkivad heitgaasid, prügilate nõrgvesi;
- füüsikaline – laadimise, veo, sorteerimise ja komposti segamisega kaasnevad müra, vibratsioon ja tolm, jäätmete tuulega laialikandumine;
- bioloogiline – lindude, näriliste või putukate kogunemine ja paljunemine, nakkushaiguste levik.

Tabel 3.1 on esitatud näide jäätmekäitluse mõju jagunemisest vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* ptk 1 § 2¹ esitatud definitsioonile ning kaasuvast keskkonnamõjust.

Tabel 3.1. Jäätmekäitlusega kaasnev keskkonnamõju

Vahetu(otsene) keskkonnamõju tegur	Vahetu keskkonnamõju	Kaudne keskkonnamõju tegur	Kaudne keskkonnamõju
Jäätmete kogumine, vedu	Saasteainete emissioon sise- ja välisõhku, müra, vibratsioon, tolm Väheneb ulaladestamine*	Jäätmete kogumiskohtade rajamine	Loodusvarade mh pinnase, mulla ja vee kasutamine, müra, vibratsioon Väheneb ulaladestamine*
Jäätmete ladestamine	Lagunemisgaaside emissioon, prügilagaas, nõrgvesi, müra, lindude, näriliste, putukate kogunemine	Prügila rajamine, sulgemine	Loodusvarade mh pinnase, mulla ja vee kasutamine, müra, vibratsioon

*Ulaladestus on maastikes nähtavad isetekkelised ladestuskohad (*Keskkonnaministeerium, 2018*)

Jäätmekäitluse kõigi etappidega – jäätmete kogumise, veo, töötlemise, taaskasutamise ja kõrvaldamisega – kaasnevad nii positiivsed kui ka negatiivsed mõjud looduskeskkonnale. Seejuures tuleb arvesse võtta seni toimunud, praegu toimuvaid ja kavandatavaid tegevusi. Eelmise jäätmekava kehtivusperioodil on jäätmekäitlussüsteem juba välja kujunenud. Põhjalikumalt käsitleb jäätmekäitlusega seotud keskkonnamõju kirjeldust *Riigi Jäätmekava 2014-2020 KSH aruanne* (AS Maves, 2014).

Olmejäätmete käitlusalternatiivide keskkonnamõju on eraldi uuritud „*Olmejäätmete käitlusalternatiivide keskkonnamõju olemusringipõhises uuringus*“ (avaldatud Keskkonnaministeeriumi kodulehel), milles kasutatud kriteeriumite järgi on tegemist keskkonnamõju seisukohalt kõige optimaalsema jäätmekäitlusstsenariumiga, kus võimalikult suur kogus olmejäätmeid (nt vanapaber, metallid, pakendijäätmed, biojäätmed) suunatakse

taaskasutusse ringlussevõtuna ning ülejäänud olmejäätmed suunatakse energiaefektiivsesse masspõletusse ja jäätmekütusena tsemenditööstusesse.

Jäätmekavaga planeeritavad tegevused seisnevad peamiselt jäätmete kogumise korraldamises ning liigiti kogumise tõhustamises. Jäätmehoolduse edasist arengut planeerides on vajalik lähtuda eelkõige jäätmehierarhiast. Jäätmehierarhia koosneb lähtuvalt Euroopa Liidu raamdirektiivist 2008/98/EÜ viiest astmest (vt ka joonis 3.1):

- 1) jäätmetekke vältimine;
- 2) korduskasutuseks ettevalmistamine;
- 3) materjali ringlussevõtt;
- 4) muu taaskasutus (põletamine, tagasitäide jms);
- 5) prügilasse ladestamine.

Joonis 3.1. Jäätmehierarhia (Keskkonnaministeerium, 2018)

Raamdirektiivis (2008/98/EÜ) on esitatud, et liikmesriigid peavad toetama ringlussevõetavate materjalide kasutamist kooskõlas jäätmehierarhiaga ning ei tohiks toetada taaskasutatavate jäätmete prügilasse ladestamist või põletamist, kus see vähegi võimalik on. Sellest tulenevalt on oluline jätkata jäätmete liigiti kogumist, mis viib jäätmete lõppkäitlemise keskkonnamõjude vähendamisele. Seeläbi väheneb taastumatute loodusvarade kasutamine ning sellest tingitud keskkonnamõjud.

Täites jäätmekavas esitatud eesmärgid: suurendades jäätmete sortimist ja liigiti kogumist, luues elanikele võimalusi liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks ja motiveerides neid keskkonnateadlikkuse tõusu, majandusliku kasu ning järelevalve tõhustamise kaudu, väheneb ka jäätmete tekkest ja kogumisest tulenev keskkonnamõju.

Pärnu linnas kui haldusüksuses toimub jäätmete sortimine ja liigiti kogumine tekkekohas (nt majapidamistes), samuti on korraldatud jäätmevedu segaolmejäätmetele. Pärnu linnas kui asustusüksuses paikneb Paikre OÜ poolt käitav jäätmejaam - Paikre sorteerimisjaam (Raba tn 39), kuhu on omavalitsuse elanikel võimalus üle anda liigiti kogutud jäätmeid. Omavalitsusse

on paigaldatud klaasi, pakendi- ning vanapaberi ja papi kogumiskonteinerid. Ehitus- ja lammutusjätmeid on võimalik tasu eest üle anda Paikre OÜ poolt käitavasse sorteerimisjaama (Raba tn 39, Pärnu linn kui asustusüksus), aga ka Paikre OÜ poolt käitavasse prügilasse (Põlendmaa küla, Pärnu linn kui haldusüksus). Lisaks on jäätmete kogumiseks loodud omavalitsusse kaks ohtlike- ja tavajäätmete kogumispunkti (Lavassaare alev, Tõstamaa alev), kus võetakse vastu peaaegu kõiki jäätmeliike (va biolagunevad köögi- ja sööklajajätmed, biolagunevad aia- ja haljastusjätmed, eterniidijätmed) ning üks ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajätmete) kogumispunkt Audru alevikus. Metallijätmeid on võimalik lisaks eelpool mainitud tavajäätmete kogumispunktile üle anda ka metallikokkuostjatele. Kokku kogutud jäätmete lõppkäitlus toimub osaliselt Paikre prügilas aga osaliselt ka väljaspool Pärnu linna territooriumi (nt Väätsa prügilas).

Jäätmeveo keskkonnamõjud

Jäätmeveo peamisteks keskkonnamõjudeks on jäätmeveomasinate poolt tekitatavad mõjud – heitgaas ja müra, mis muu transpordikoormusega võrreldes on siiski marginaalsed. Lisaks võib jäätmeid veo ajal sattuda keskkonda, samuti võib jäätmeveoga kaasneda haisu levik. Pärnu linnas toimib korraldatud jäätmevedu, mis võimaldab jäätmete kogumist logistiliselt paremini organiseerida ja vähendada jäätmeveokite poolt läbitavaid vahemaid ning transpordist tingitud keskkonnamõju. Jäätmeveo keskkonnamõju on võimalik vähendada liigiti kogumise tõhustamisega, üldise jäätmetekke vähenemisega ning jäätmeveo parema logistilise organiseerimisega.

Jäätmete taaskasutamise ja kõrvaldamise keskkonnamõju

Jäätmeseaduse § 17 lg 1 on sätestatud, et jäätmete kõrvaldamine on nende ladestamine prügilasse, põletamine ilma energiakasutuseta või muu samaväärne toiming, mis ei ole taaskasutamine, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine kõrvaldamiseks, isegi kui toimingul on osaliselt teisene tagajärg ainete või energia taasväärtustamise näol.

Jäätmeseaduse § 131 kohaselt pidid kõik prügilad 2009. aasta 16. juuliks vastama kehtestatud nõuetele või olema samaks ajaks jäätmete ladestamiseks suletud. Seejuures pidi suletud prügila olema nõuetekohaselt korrastatud 2015. aasta detsembri lõpuks.

Pärnu linna haldusterritooriumilt kokku kogutud jäätmed suunatakse käitlusele peamiselt ettevõtte Paikre OÜ hallatavatesse jäätmekäitluskohtadesse – Põlendmaa külas paiknevasse Paikuse prügilasse, aga ka Pärnu linnas kui asustusüksuses paiknevasse sorteerimisjaama (Raba tn 39). Vajadusel on võimalik jäätmed üle anda ka mõnele teisele keskkonnanõuetele vastavasse jäätmekäitluskohta või jäätme- või keskkonnakompleksluba omavale ettevõttele.

OÜ Paikre tegeleb lisaks jäätmete ladestamisele veel kaheksa jäätmekäitlusviisiga: jäätmete sortimine, puidu töötlemine, inertsete jäätmete töötlemine, kompostimine, ohtlike jäätmete vastuvõtt ja käitlus ning nõrgvee puhastamine.

Hetkel liiguvad Pärnu linna jäätmed Ragn-Sells AS poolt korraldatava jäätmeveo raames Paikuse prügilasse, kus toimub jäätmete esmane sortimine, ümberlaadimine ja vaheladustamine. Vähemal määral jõuavad jäätmed ka Väätsa prügilasse. Transpordi Väätsa prügilasse korraldab juba OÜ Paikre, kes on varem kokku kogutud jäätmed sortinud.

Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb tegutsev ladestamispaik – Paikuse prügila. Prügilasse on võimalik üle anda erinevaid jäätmeid – ehitus- ja lammutusjäätmeid, segaolmejäätmeid, biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid, puidujäätmeid, eterniiti, biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid ning suurjäätmeid. Täpsem nimekiri vastuvõetavatest jäätmetest ja vastuvõtu hindadest on esitatud Paikuse prügila kodulehel (www.paikre.ee).

Paikuse prügila paikneb Põlendmaa külas, ca 10 km kaugusel Pärnu linnast kui asustusüksusest. Prügila on ümbritsetud metsa- ja põllumaaga. Saastatud vee puhastamiseks kogutakse nõrgvesi drenaažitorustikuga nõrgveebasseini, kust see juhitakse koos territooriumi sadevete ja olmevetega Pärnu linna reovee puhastusseadmetele.

Biojäätmete kompostimise keskkonnamõju

Pärnu linna haldusterritooriumil on kasutusel üks biojäätmete kompostimisväljak – Paikre OÜ poolt hallatav Paikuse prügila kompostimisväljak. Hetkel on eramajades elavatel inimestel võimalik kompostida enda tegevuse käigus tekkivaid biolagunevaid jäätmeid oma territooriumil, elanikel on lubatud tekkivaid haljasjäätmeid (lehed) põletada heaperemehelikult – teisi häirimata. Arvestades Paikuse prügila kaugust lähimatest elamutest, ei ole lõhna levikut ette näha.

Avalikelt platsidelt kogutakse haljasjäätmed haljastustöötajate poolt kokku. Haljastusjäätmetele on korraldatud ära vedu Paikuse prügila kompostväljakule.

Pärnu linna haldusterritooriumil on kokku neliteist tegutsevat kalmistut (vt tabel 3.2). Kalmistute aladele kogunenud jäätmed sortitakse – mittebiolagunevad- ja biolagunevad jäätmed. Kalmistutelt pärit mittebiolagunevad jäätmed antakse üle vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele ning biolagunevad haljasjäätmed kogutakse kalmistute lähialal oleval avamaal, mittekomposteeritavatele jäätmetele on paigaldatud statsionaarsed konteinerid.

Tabel 3.2. Pärnu linnas paiknevad kalmistud ja nende asukohad

Jrjk. Nr	Osavald	Kalmistu	Kalmistu aadress
1	Audru osavald	Audru kalmistu	Audru alevik, Pärnu linn
2	Audru osavald	Jõõpre kalmistu	Jõõpre küla, Pärnu linn
3	Audru osavald	Uruste kalmistu	Kihlepa küla, Pärnu linn
4	Paikuse osavald	Paikuse kalmistu	Paikuse alev, Käärasoo tee
5	Pärnu linn	Alevi kalmistu	Riia mnt, Pärnu
6	Pärnu linn	Pärnu metsakalmistu	Videviku 6, Pärnu
7	Pärnu linn	Vana-Pärnu kalmistu	Haapsalu mnt, Pärnu
8	Pärnu linn	Pärnu vana kalmistu	Riia mnt, Pärnu
9	Pärnu linn	Uulu kalmistu	Uulu küla, Häädemeeste
10	Tõstamaa osavald	Tõstamaa kalmistu	Tõstamaa alevik, Pärnu linn
11	Tõstamaa osavald	Kastna kalmistu	Kastna küla, Pärnu linn
12	Tõstamaa osavald	Seliste kalmistu	Seliste küla, Pärnu linn
13	Tõstamaa osavald	Kõpu kalmistu	Kõpu küla, Pärnu linn
14	Tõstamaa osavald	Tõhela kalmistu	Tõhela küla, Pärnu linn

Jäätmekogumispunktide rajamisega kaasuv keskkonnamõju

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (RT I 2005, 15, 87) § 6 lg1 on esitatud olulise keskkonnamõjuga tegevused, mille puhul on keskkonnamõju hindamine kohustuslik.

Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005.a määruses nr. 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ on esitatud täpsustatud tegevusvaldkondade loetelu, mille korral tuleb anda KMH vajalikkuse eelhindang. Nimetatud määruse § 10 „Jäätmekäitlus“ ütleb, et keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust tuleb kaaluda: jäätmekäitluskoha rajamisel, laiendamisel või rekonstrueerimisel, välja arvatud *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 6 lõike 1 punktis 23 (tavajäätmete põletamine või keemiline töötlemine üle 100 tonni ööpäevas või tavajäätmete prügila püstitamine, kui selle üldmaht on üle 25 000 tonn) nimetatud juhul.

Jäätmeseaduse § 13 kohaselt loetakse jäätmekäitluseks jäätmete kogumist, vedamist, taaskasutamist ja kõrvaldamist. Sealjuures nimetatud seaduse § 14. kohaselt on jäätmete kogumine ja vedamine jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil. Seega tuleb vastavalt Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005.a määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ §-le 1 ja § 10 anda eelhindang olulise keskkonnamõju esinemise tõenäosuse osas.

Pärnu linna jäätmekavaga tehakse ettepanek ohtlike jäätmete kogumispunkti rajamiseks Pärnu linna kui asustusüksusesse. Lisaks kavandatakse jäätmete kogumispunkti ka Audru alevikku (Ringi 11D).

Jäätmekava koostamise hetkel paikneb Pärnu linnas kui asustusüksuses üks jäätmete sorteerimisjaam – Pärnu jõe paremkaldal. Kuna elanike sortimisharjumused on suuresti seotud mugavusega – mida mugavam on jäätmeid üle anda, seda enam ollakse ka motiveeritud sorteerima, on olemasolev jäätmete sorteerimisjaam sobivaim just paremkaldal elavatele elanikele, jäädes samaaegselt vasakkaldal elavatele elanikele kaugeks. Seetõttu oleks vajalik kaaluda jäätmekogumispunkti rajamist Mai ja Raeküla linnaosa piirkonda, lõplik paiknemine ning asetus Pärnu linnas kui asustusüksuses täpsustatakse detailplaneeringuga. Jäätmekogumispunkt hakkaks vastu võtma ohtlike jäätmeid (sh elektri- ja elektroonikajäätmeid). Ohtlike jäätmete punktina soovitakse paigaldada merekonteiner, kuhu elanikel võimaldatakse kindlatel aegadel üle anda ohtlike jäätmeid.

Audru osavallas paikneb üks jäätmekogumispunkt, mis paikneb Lavassaare alevis ning üks ohtlike jäätmete kogumispunkt, mis paikneb Audru alevikus. Jäätmekogumispunkt, kuhu on võimalik üle anda tavajäätmeid, jääb aga Audru aleviku elanikele (kuhu on koondunud ca 25% elanikkonnast) kaugeks. Sellest tulenevalt soovitakse rajada Audru alevikku uus jäätmete kogumispunkt, kuhu oleks lisaks ohtlikele jäätmetele võimalik üle anda ka tavajäätmeid. Jäätmekogumispunkti rajamisel olemasolev ohtlike jäätmete kogumispunkt suletakse.

Audru alevikku kavandatav kogumispunkt soovitakse rajada munitsipaliseeritavale kinnistule (katastrinumber: 16001:001:0395), mille aadressiks saab Ringi 11D. Kinnistu sihtotstarve on 100% tootmismaa. Katastriüksus piirneb põhja ja kirde-suunal tootmismaaga. Maaparandussüsteemi kohaselt kuulub kinnistu maaparandusehitiste reguleerivasse

võrgustikku. Jäätmekogumispunkt hakkab vastu võtma kõiki liigiti kogutavaid jäätmeid, v.a biolagunevad jäätmed ja eterniit.

Kuna jäätmekogumispunktides ei kavandata suure mastaabilist jäätmete käitlust (purustamine, põletamine vms), on peamine käitistega kaasuv mõju seotud transpordi ja jäätmete ladustamisel tekkiva õhuheitme, müra ja vibratsiooniga, mille mõju ulatus piirneb valdavalt jäätmekogumispunkti territooriumiga, kuid olemasoleva olukorra kirjeldamisel arvestatud mõnevõrra laiema alaga ehk ca 500 meetrit kinnistupiiridest.

Jäätmekogumispunkti rajamisega kaasnevad erinevad mõjud looduskeskkonnale, näiteks mõju pinnasele ja veekeskkonnale, seda nii rajamise perioodil kui ka käitise eksploatatsioonil. Jäätmekogumispunkti rajamisperioodil kaasnev mõju on lühiajaline. Lähtuvalt OÜ Eesti geoloogiakeskuse "*Eesti põhjavee kaitstuse kaart*" (2001) on Pärnu linnas kui asustusüksuses põhjavesi Pärnu jõe vasakkaldal ja Audru alevikus suhteliselt kaitstud, on ehitusega kaasnevad mõjud väheolulised.

Keskkonnajaama rajamise peamised mõjud põhja- ja pinnaveele kaasnevad joogiveevarustuse tagamise, reoveekäitluse ning sademevee ärajuhtimisega. Audru alevikku rajatava jäätmekogumispunkti eksploatatsioonil kaasneb veekasutus ja reoveeteke. Veetarve jaotub seadmete ja territooriumi pesu- ning olmeveeks. Reovee tekke puhul on suures osas tegemist olmereoveega, mis tekib jäätmejaama lao- ja töötajate ruumis töötaja(te) ja küllastajate poolt kasutades (seejuures tavapärase jäätmejaama töötajate arv on 1-2 inimest). Reovett võib mõningal määral tekkida ka masinate/konteinerite puhastamisel. Olmetingimustes loetakse ühe inimese poolt tekitatavaks reostuskoormuseks 60 g BHT₇/ööp, 12 g N_{üld}/ööp ja 1,6 g P_{üld}/ööp. Töökeskkonnas võib hinnata reostuskoormust oluliselt väiksemaks (maksimaalselt 1/3 olmelisest reostuskoormusest, kuna tööpäeva kestuseks on 8 tundi). Seega ühe inimese poolt tekitatav reostuskoormus on keskkonnajaama puhul hinnanguliselt 20 g BHT₇/ööp, 4 g N_{üld}/ööp ja 0,53 g P_{üld}/ööp. Reovee nõuetekohase käitlemise ning suunamisega Pärnu linna või Audru kooli reoveepuhastisse on risk põhja- ja pinnavee saastumiseks viidud miinimumini ning olulist negatiivset mõju pinnasele ja veekeskkonnale keskkonnajaama rajamisega ette näha ei ole.

Lisaks eelpool mainitud reoveele tekib kavandatava jäätmekogumispunkti territooriumil ka sademevett, sademevee ärajuhtimine toimub mööda sademevee kanalisatsiooni. Sademevee kanalisatsiooni projekteerimisel tuleb arvestada vastu võetavate jäätmete iseloomu – kas vastu võetakse vaid tavajäätmeid või ka ohtlikke jäätmeid (sh elektri- ja elektroonikajäätmeid), kas platsil ladustatakse biolagunevaid jäätmeid (aia- ja haljastusjäätmed; köögi ja sööklajajäätmed) jne. Saastatud sademevee tekke vältimiseks või selles reoainete koguse vähendamiseks peab kõvakattega alasid, millelt sademevett ära juhitakse, regulaarselt kuivalt puhastama.

Sademevee nõuetekohasel ärajuhtimisel on risk pinnase, põhja- ja pinnavee saastumiseks viidud miinimumi.

Pärnu linna kui asustusüksusesse paigaldatava merekonteineri käitamisega ei kaasne reovett ega veekasutust, samuti paiknevad üle antavad jäätmed merekonteineris, mistõttu mõju pinnaja põhjaveele (sh pinnasele) puudub.

Pärnu linna kui asustusüksusesse kavandatud jäätmekogumispunkti (Mai ja Raeküla piirkond) vahetus läheduses, paikneb mitmeid kaitsealasid, näiteks Pärnu rannaniidu looduskaitseala (reg. nr KLO1000584) ja Pärnu maastikukaitseala (reg nr. KLO1000603) mis kuuluvad ühtlasi ka Natura 2000 loodusala hulka. Mai ja Raeküla piirkonnast lääne poole jääb lisaks kaitsealune

Annemõisa park (reg. nr KLO1200135), samuti on piirkonnas üks hoiuala – Pärnu jõehoiuala (reg. nr KLO2000293), mis on ühtlasi ka Natura 2000 loodusala. Kaitse- ja hoiualadel paikneb ka mitmeid II ja III kaitsekategooria liikide leiukohti. Täpsema asukoha valikul tuleb arvestada piirkonnas paiknevate kaitse- ja hoiualadega, sh kaitsealuste liikide elupaikadega, minimeerides jäätmekogumispunkti rajamise ja eksploatatsiooniga kaasnevat negatiivset keskkonnamõju.

Audru alevikku planeeritava jäätmekogumispunkti maa-alal ei paikne ühtegi looduskaitseala ega ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvat ala. Lähim looduskaitseala paikneb kinnistu piirist ca 10 m lõuna-kagu suunal - Audru poldri looduskaitseala, mis kattub osaliselt ka Pärnu lahe linnualaga (Natura 2000 võrgustiku ala). Audru poldri looduskaitseala kaitse-eesmärgiks on kaitsta liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7-25) nimetab I ja II lisas ning lisaks veel liike, mis on ühtlasi I kategooria kaitsealused liigid. Eesti Looduse Infosüsteemi alusel (2018) paikneb Audru poldri looduskaitsealal ühe kolmandasse kaitsekategooriasse kuuluva liigi elupaik – rohukonn (*Rana temporaria*), asudes rajatavast jäätmekogumispunktist linnulennult 1,68 km kaugusel ning kahe esimesse kaitsekategooriasse kuuluva liigi elupaik: niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*) ja merikotkas (*Haliaeetus albicilla*). Audru poldri hoiuala kaitsekorralduskava 2013-2017 kohaselt on ala puhul tegemist ka olulise rändelindude rändepeatusalaga. Veidi kaugemal, linnulennult 255 m kirde-kagu suunal paikneb ka Audru mõisa park koos ansambliga (kuulub kultuurimälestiste hulka). Viimane on ühtlasi ka mitmete II kaitsekategooria liikide leiukohaks. Ca 660 m lääne poole jääb ka mitmete III kaitsekategooria taime- ja loomaliikide leiukoht (EELIS; 2018). Jäätmekogumispunkti rajamisega ei kaasne alade niiskusrežiimi muutmist, peamiseks mõjuallikaks on müra ning emissioon õhku.

Peamised õhukvaliteedile avaldatavad mõjud on seotud liiklusest tingitud heitgaaside ja tolmuga ning võimalike haisuprobleemidega jäätmete kogumisel. Mõju õhukvaliteedile ja lõhnaprobleemid võivad esineda, kui liigiti kogutavate jäätmete hulka tuuakse biolagunevat materjali. Mõningal määral võivad kaasneda riskid õhukvaliteedile ohtlike jäätmete vastuvõtmisel. Nt värvi ja lahustijääkidest võib aurustumise teel eralduda erinevaid lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Tekkinud aurud on sageli mürgised ja võivad põhjustada eelkõige terviseriske. Ohtlikest jäätmetest tingitud aurude negatiivse mõju vähendamiseks, on oluline hoones piisava ventilatsiooni tagamine. Seega on jäätmekogumispunkti rajamisel oluline arvestada vajaliku õhuvahetuse kogusega, seega võivad riskid kaasneda eelkõige halvasti lahendatud ventilatsioonist. Oluline on erinevate värvi-, lahusti ja teiste kemikaalide jääkide kogunemisel vältida eritüübiliste ainete segunemist. Ained peavad olema suletud õhutihedatesse anumatesse. Tuleb jälgida erinevate ainete kogumise ja ladustamise ohutusnõudeid.

Samuti mõjutavad õhukvaliteeti liiklusest ja jäätmete veost tingitud heitgaasid. Jäätmete kogumispunktide avamise järgselt on liikluskoormuse tõus piirkonnas võrreldes praeguse olukorraga väheoluline. Jäätmeid toovad jaama jäätmevaldajad ise ja väikestes kogustes. Suurem transpordikoormus kaasneb jäätmete jaamast äraviimisel, piisavate transpordikoguste saavutamisel (konteineri täitumisel). Nimetatud asjaoludest lähtuvalt pole ette näha ka liiklusest tingitud õhukvaliteedi halvenemist piirkonnas.

Jäätmekogumispunktide rajamisel võib esineda kõrgemat mürataset ja vibratsiooni, mis on seotud kasutatavate masinate ja seadmete tööga. Kogumispunktide rajamisetapis võivad põhjustada müra ning vibratsiooni eelkõige vaiade paigaldamine, pinnase tihendamine, asfaltkatte ja hoone ehitustööd (Audru alevikus). Pärnu linnas kui asustusüksusesse rajatava kogumispunktiga kaasub rajamisetapis märgatavalt vähem müra ja vibratsiooni, kuivõrd

piirneb rajamine merekonteineri paigaldamisega. Tegemist on lokaalse ja ajutise müraga, mis olulist mõju siiski ei avalda. Jäätmete kogumispunktide projektis peavad olema toodud nõuded ka võimalike negatiivsete mõjude vähendamiseks- tööriistad ja teenindusmasinad tuleb varustada korras olevate summutitega ja töid tuleb teostada päevavalgel. Sellisel viisil ei ole ette näha müra normtasemete ületamist vastavalt Sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”.

Jäätmekogumispunktide eksploatatsioonil tekitakse müra peamiselt jäätmete kogumisel, laadimisel transpordiks ja jäätmete transpordil.

Jäätmekogumispunktide eesmärk on tagada Pärnu linna elanikele võimalused liigiti kogutud taaskasutatavate ja ohtlike jäätmete ning kasutatud probleemtoodete üleandmiseks kiitlejatele. Vastava infrastruktuuri arendamist ning üleandmisvõimaluste parandamist peab oluliseks ka *Riigi jäätmekava 2014-2020*. Eesmärgiks on eelkõige prügilasse ladestatavate segaolmejäätmete koguste vähendamine. Eesmärgil propageerida liigiti kogumist, on elanikele jäätmete üleandmine jäätmekogumispunktidesse enamasti ka tasuta. Seega omab kaasaegse jäätmekogumispunkti avamine eelkõige positiivset mõju sotsiaal-majanduslikule arengule.

Kavandatavate jäätmekogumispunktide tegevusega ei kaasne ühtki mõju, mida võiks vaadelda riigipiiriülesena.

Arvestades asjaolu, et eelpoolmainitud jäätmekogumispunktid on alles kavandamise (ettepaneku) etapis, ei ole selged käitiste tehnilised parameetrid, mistõttu ei ole antud töö raames võimalik anda lõplikku eelhinnangut. Sestap on vajalik edasistes jäätmekogumispunktide arenguetappides läbi viia keskkonnamõjude eelhindamine, sh Natura-eelhindamine, selgitamaks välja KMH/KSH algamise vajadus.